

HRVATSKI SABOR

587

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DOBROVOLJNIM MIROVINSKIM FONDOVIMA

Proглашavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o dobrovoljnim mirovinskim fondovima, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 16. ožujka 2018. godine.

Klasa: 011-01/18-01/35

Urbroj: 71-06-01/1-18-2

Zagreb, 21. ožujka 2018.

Predsjednica
Republike Hrvatske
Kolinda Grabar-Kitarović, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DOBROVOLJNIM MIROVINSKIM FONDOVIMA

Članak 1.

U Zakonu o dobrovoljnim mirovinskim fondovima (»Narodne novine«, br. 19/14.) u članku 2. iza podstavka 6. na kraju rečenice briše se točka te se dodaje podstavak 7. koji glasi:

» – Direktiva 2014/50/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o minimalnim zahtjevima za poboljšanje mobilnosti radnika među državama članicama unaprijeđivanjem stjecanja i očuvanja prava na dopunsku mirovinu (SL L 128, 30. 4. 2014.).«.

Članak 2.

Članak 3. mijenja se i glasi:

»Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. *mirovinsko društvo* je pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja, na temelju odobrenja Agencije, obavlja djelatnost upravljanja dobrovoljnim mirovinskim fondom

2. *fond* je dobrovoljni mirovinski fond koji na temelju odobrenja Agencije može osnovati mirovinsko društvo, društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima ili društvo za upravljanje UCITS fondovima i kojim neko od navedenih društava upravlja u svoje ime, a za zajednički račun članova fonda u skladu s odredbama ovoga Zakona. Fond može biti otvoreni i zatvoreni

3. *otvoreni fond* je dobrovoljni mirovinski fond u koji se, pod uvjetima predviđenima ovim Zakonom, mogu učlaniti sve fizičke osobe

4. *zatvoreni fond* je dobrovoljni mirovinski fond u koji se, pod uvjetima predviđenima ovim Zakonom, mogu učlaniti fizičke osobe koje su zaposlene kod poslodavca ili su članovi sindikata, članovi udruge samostalnih djelatnosti ili samozaposlene osobe

5. *zatvoreni mirovinski fond s definiranim primanjima* znači zatvoreni fond koji pokriva biometričke rizike ili jamči investicijski rezultat ili određenu razinu mirovine, ako je osnivanje takve vrste fonda prema propisima države članice domaćina dozvoljeno

6. *obvezni mirovinski fond* je fond osnovan prema zakonu kojim se uređuje osnivanje i poslovanje obveznih mirovinskih fondova u sklopu obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje

7. *član mirovinskog društva* je dioničar ili imatelj poslovnog udjela mirovinskog društva

8. *član fonda* je osoba koja je pristupila fondu na temelju sklopljenog ugovora o članstvu s mirovinskim društvom i upisana je u registar članova fonda, slijedom čega ostvaruje ili će ostvariti pravo na mirovinu, u skladu s odredbama mirovinskog programa te ovoga i drugih zakona

9. *samozaposlena osoba* je osoba koja obavlja samostalnu djelatnost, primjerice obrt i s obrtom izjednačene djelatnosti, slobodna zanimanja, poljoprivrednici i drugi ili pak osoba koja samu sebe zapošljava u smislu odgovarajućih propisa druge države članice

10. *mirovinsko društvo iz druge države članice* znači instituciju, bez obzira na pravni oblik, koja posjeduje odobrenje nadležnog nadzornog tijela te države članice i posluje na temelju prikupljanja uplata članova i koja je neovisna o pokrovitelju

11. *matična država članica* je država članica u kojoj je registrirano sjedište mirovinskog društva ili, ako nema registrirano sjedište, država članica u kojoj mirovinsko društvo obavlja svoju osnovnu djelatnost

12. *država članica domaćin* je država članica različita od matične države članice čije se zakonodavstvo kojim se uređuje područje rada i socijalne skrbi u dijelu koji se odnosi na mirovinski program primjenjuje na odnos između pokrovitelja i članova zatvorenog fonda

13. *država članica* je država članica Europske unije ili država potpisnica Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru

14. *treća država* je država koja nije država članica Europske unije ili država potpisnica Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru

15. *zatvoreni fond u drugoj državi članici* je zatvoreni fond koji je osnovan za potrebe pokrovitelja iz te države članice

16. *izaslani radnik* je osoba koja je upućena na rad u drugu državu članicu i na koju se nastavno primjenjuje hrvatsko zakonodavstvo o mirovinskom osiguranju za vrijeme rada u odnosnoj državi

17. *radnik na odlasku* je član zatvorenog fonda kod kojega je došlo do prestanka radnog odnosa radi odlaska na rad u drugu državu članicu, a koji još nije ispunio uvjet za ostvarivanje prava na mirovinu prema ovome Zakonu

18. *korisnik odgođene mirovine* je član zatvorenog mirovinskog fonda kod kojega je došlo do prestanka radnog odnosa zbog odlaska na rad u drugu državu članicu, a koji je ispunio uvjet za ostvarivanje prava na mirovinu prema ovome Zakonu, ali još uvijek ne prima mirovinu

19. *pravo na mirovinu u stanju mirovanja* je stečeno pravo na mirovinu ispunjenjem uvjeta za ostvarivanje prava na mirovinu prema ovome Zakonu korisnika odgođene mirovine

20. *mirovina* je periodična isplata u novcu koju mirovinsko osiguravajuće društvo ili fond isplaćuje osobi koja je ostvarila pravo na nju nakon ispunjavanja uvjeta propisanih ovim Zakonom, pri čemu isplata može biti doživotna ili privremena

21. *korisnik mirovine* je osoba koja prima mirovinu u skladu s ovim Zakonom

22. *osobni račun* je račun koji se vodi u mirovinskom društvu, a otvoren je na ime člana fonda u odabranom fondu te se na tom računu evidentiraju uplaćena novčana sredstva i sve promjene osobne imovine člana fonda tijekom razdoblja individualne kapitalizirane štednje

23. *prijenos računa* znači prijenos sredstava s osobnog računa člana fonda iz jednog u drugi fond

24. *naknada za izlaz* znači naknadu u smislu prelaska člana iz jednog u drugi fond

25. *pokrovitelj* je pravna ili fizička osoba, uključujući i sindikate i poslodavce te udruge samostalnih djelatnosti, koja na bilo koji način sudjeluje u osnivanju zatvorenog fonda i uplatama u zatvoreni fond u ime članova fonda

26. *mirovinski program* predstavlja cjelokupnost pravila, propisa, sporazuma, ugovora ili izjava kojima se reguliraju međusobna prava i obveze za stjecanje prava na mirovinu u sklopu dobrovoljnog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje

27. *biometrički rizici* su rizici povezani sa smrću, invalidnošću ili dugim životnim vijekom

28. *kvalificirani udjel* je svaki izravni ili neizravni udjel u mirovinskom društvu koji predstavlja 10% ili više udjela u temeljnom kapitalu ili glasačkim pravima, ili manji udjel koji omogućava ostvarenje značajnog utjecaja na upravljanje mirovinskim društvom. Pri izračunu postotka glasačkih prava na odgovarajući se način primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje tržište kapitala

29. *uska povezanost* označava povezanost dviju ili više fizičkih ili pravnih osoba odnosno subjekata na jedan od sljedećih načina:

a) odnosom sudjelovanja

b) odnosom kontrole

30. *sudjelovanje* označava sudjelovanje neke osobe u drugoj pravnoj osobi ako:

a) ima izravna ili neizravna ulaganja na temelju kojih sudjeluje s 20% udjela ili više u kapitalu te pravne osobe ili glasačkim pravima u toj pravnoj osobi ili

b) ima udjel u kapitalu te pravne osobe ili u glasačkim pravima u toj pravnoj osobi manji od 20%, a stečen je s namjerom da, na temelju trajne povezanosti s tom pravnom osobom, omogući utjecaj na njezino poslovanje

31. *kontrola* označava odnos između matičnog društva i ovisnog društva ili sličan odnos između bilo koje fizičke ili pravne osobe i nekog društva

U smislu ove točke:

a) ovisno društvo ovisnog društva također se smatra ovisnim društvom matičnog društva koje je na čelu tih društava

b) situacija u kojoj su dvije ili više pravnih ili fizičkih osoba trajno povezane s istom osobom putem odnosa kontrole smatrat će se odnosom uske povezanosti između tih osoba

32. *povezana osoba* u odnosu na određenu pravnu ili fizičku osobu prema ovom Zakonu je:

– osoba koja ima više od 10% izdanih dionica ili poslovnih udjela i prava u odlučivanju odnosno vlasničkih udjela u nekoj drugoj osobi – subjektu ili koja, iako ima manji postotak od ovoga, može utjecati, izravno ili neizravno, na odluke koje donosi druga osoba – subjekt, do trećeg stupnja povezanosti po vertikalnoj liniji posjedovanja dionica ili poslovnih udjela odnosno prava u odlučivanju

– osoba u kojoj neka druga osoba – subjekt iz podstavka 1. ove točke ima, izravno ili neizravno, više od 10% izdanih dionica ili poslovnih udjela i prava u odlučivanju odnosno vlasničkih udjela ili koja, iako posjeduje manji postotak od ovoga, može utjecati izravno ili neizravno na odluke koje donosi takva osoba, do trećeg stupnja povezanosti po vertikalnoj liniji posjedovanja dionica, poslovnih udjela odnosno prava u odlučivanju

– svaka druga osoba – subjekt u kojem dioničar ili imatelj udjela izravno ili neizravno posjeduje više od 10% dionica ili poslovnih udjela i prava u odlučivanju odnosno vlasničkih udjela, ako u isto vrijeme isti dioničar ili imatelj udjela ima, također izravno ili neizravno, više od 10% dionica ili poslovnih udjela te prava u

odlučivanju odnosno vlasničkih udjela u prvom subjektu, do trećeg stupnja povezanosti po vertikalnoj liniji posjedovanja dionica, vlasničkih udjela odnosno prava u odlučivanju

- svaka fizička osoba ili osobe koje mogu, izravno ili neizravno, utjecati na odluke druge osobe – subjekta
- svaki član uprave, nadzornog odbora ili drugog tijela druge osobe – subjekta koji donosi odluke ili provodi nadzor

- u odnosu na svaku gore navedenu osobu bračni drug, izvanbračni drug, životni partner ili srodnik do uključujući drugog stupnja u ravnoj lozi

Pojam povezanosti znači povezanost prvog i drugog subjekta, zatim povezanost drugog i trećeg subjekta te povezanost trećeg i četvrtog subjekta. Povezanost četvrtog subjekta s bilo kojim daljnjim subjektom ne smatra se povezanom osobom s prvim subjektom.

U smislu ovoga Zakona, povezanim osobama smatraju se i usko povezane osobe, relevantne osobe te osobe s kojima su relevantne osobe u srodstvu

33. *stvarni vlasnik nad pravnim subjektom* je stvarni vlasnik stranke sukladno zakonu kojim se uređuje sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma

34. *suradnik stjecatelja kvalificiranog udjela u mirovinskom društvu* je:

- svaka fizička osoba koja je član uprave ili nadzornog odbora u pravnom subjektu u kojem je namjeravani stjecatelj kvalificiranog udjela u mirovinskom društvu član uprave ili nadzornog odbora ili stvarni vlasnik nad pravnim subjektom

- svaka fizička osoba koja je stvarni vlasnik nad pravnim subjektom u kojem je namjeravani stjecatelj kvalificiranog udjela u mirovinskom društvu član uprave ili nadzornog odbora

- svaka fizička osoba koja s namjeravanim stjecateljem kvalificiranog udjela u mirovinskom društvu ima zajedničko stvarno vlasništvo nad pravnim subjektom

35. *suradnik podnositelja zahtjeva za izdavanje odobrenja za obavljanje funkcije člana uprave mirovinskog društva* je:

- svaka fizička osoba koja je član uprave ili nadzornog odbora u pravnom subjektu u kojem je podnositelj zahtjeva za člana uprave mirovinskog društva član uprave ili nadzornog odbora ili stvarni vlasnik nad pravnim subjektom

- svaka fizička osoba koja je stvarni vlasnik pravnog subjekta u kojem je podnositelj zahtjeva za člana uprave mirovinskog društva član uprave ili nadzornog odbora

- svaka fizička osoba koja s podnositeljem zahtjeva za člana uprave mirovinskog društva ima zajedničko stvarno vlasništvo nad pravnim subjektom

36. *relevantna osoba* u odnosu na mirovinsko društvo je:

a) osoba na rukovodećoj poziciji u mirovinskom društvu ili osoba koja je član mirovinskog društva, član nadzornog odbora ili prokurist mirovinskog društva

b) osoba na rukovodećoj poziciji ili osoba koja je član društva u svakoj pravnoj osobi ovlaštenoj za ponudu mirovinskih programa

c) radnik mirovinskog društva, radnik pravne osobe na koju je društvo za upravljanje delegiralo svoje poslove ili radnik pravne osobe ovlaštene za ponudu mirovinskih programa, koja je uključena u djelatnosti koje mirovinsko društvo obavlja

d) svaka druga fizička osoba čije su usluge stavljene na raspolaganje i u nadležnosti su mirovinskog društva, koja je uključena u djelatnosti koje obavlja mirovinsko društvo

37. *osoba s kojom je relevantna osoba u rodbinskoj vezi* je:

a) bračni drug relevantne osobe ili bilo koja osoba koja se po nacionalnom pravu smatra izjednačenom s bračnim drugom

b) uzdržavano dijete ili pastinak relevantne osobe

c) bilo koji drugi srodnik relevantne osobe koji je na dan predmetne osobne transakcije s relevantnom osobom proveo u zajedničkom kućanstvu najmanje godinu dana

38. *prenosivi vrijednosni papiri* su one vrste vrijednosnih papira koji su prenosivi na tržištu kapitala, kao što su:

a) dionice ili drugi vrijednosni papiri istog značaja koji predstavljaju udio u kapitalu ili članskim pravima u društvu, kao i potvrde o deponiranim dionicama

b) obveznice i druge vrste sekuritiziranog duga, uključujući i potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima

c) svi ostali vrijednosni papiri koji daju pravo na stjecanje ili prodaju takvih prenosivih vrijednosnih papira ili na temelju kojih se može obavljati plaćanje u novcu koje se utvrđuje na temelju prenosivih vrijednosnih papira, valuta, kamatnih stopa ili prinosa, robe, indeksa ili drugih mjernih veličina

Instrumenti plaćanja ne smatraju se prenosivim vrijednosnim papirima u smislu ove točke

39. *instrumenti tržišta novca* su financijski instrumenti, osim instrumenata plaćanja, kojima se uobičajeno trguje na tržištu novca, kao što su trezorski, blagajnički i komercijalni zapisi, certifikati o depozitu, bankovni akcepti, a koji su likvidni i čija se vrijednost može precizno odrediti u bilo kojem trenutku

40. *depozitar* je kreditna institucija ili podružnica kreditne institucije kojoj su povjerene dužnosti propisane odredbama članka 247. ovoga Zakona

41. *revizor* je neovisni vanjski ovlašten revizor definiran prema zakonima kojima se uređuje revizija

42. *UCITS fond* (engl. *Undertakings for Collective Investment in Transferable Securities*) je investicijski fond određen zakonom kojim se uređuje osnivanje i upravljanje otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom

43. *alternativni investicijski fond je investicijski fond* određen zakonom kojim se uređuje osnivanje i upravljanje alternativnim investicijskim fondovima

44. *bez odgode i/ili odmah* znači poduzimanje neke radnje ili posla najkasnije sljedeći radni dan

45. *odobrenje* je pozitivna odluka Agencije o podnesenom zahtjevu, a traži se i izdaje prije poduzimanja određene radnje ili sklapanja nekog posla, kada je to propisano ovim Zakonom

46. *nadležno tijelo* je tijelo pojedine države članice koje je, na temelju propisa te države članice, nadležno za nadzor aktivnosti koje su vezane za pružanje usluga dodatnog mirovinskog sustava

47. *Agencija* je Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, čije su nadležnosti i djelokrug propisani Zakonom o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga i ovim Zakonom

48. *Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje (engl. European Insurance and Occupational Pensions Authority – u daljnjem tekstu: EIOPA)* znači Europsko nadzorno tijelo osnovano Uredbom (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju Europskog nadzornog tijela (Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje) o izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i o stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/79/EZ (SL L 331, 15. 12. 2010.).«.

Članak 3.

U članku 23. stavku 1. točki 5. iza riječi: »rizicima« dodaju se riječi: »koji uključuju i upravljanje rizikom pranja novca i financiranja terorizma«.

Članak 4.

U članku 31. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

»(2) Smatra se da osoba ispunjava uvjet neosuđivanosti iz stavka 1. točke 7. ovoga članka i ako nije pravomoćno osuđena za kaznena djela iz zakona drugih država članica i trećih država koja po svom opisu odgovaraju tim djelima.«.

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

Članak 5.

U članku 42. stavku 1. iza točke 8. na kraju rečenice briše se točka te se dodaje točka 9. koja glasi:

»9. nije suradnik osobe pravomoćno osuđene za kaznena djela iz točke 8. ovoga stavka i stavka 3. ovoga članka.«.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

»(3) Smatra se da osoba ispunjava uvjet neosuđivanosti iz stavka 1. točke 8. ovoga članka i ako nije pravomoćno osuđena za kaznena djela iz zakona drugih država članica i trećih država koja po svom opisu odgovaraju tim djelima.«.

Iza stavka 8. dodaju se stavci 9. i 10. koji glase:

(9) Agencija je ovlaštena pribaviti podatke o pravomoćnoj osuđivanosti podnositelja zahtjeva za člana uprave mirovinskog društva i suradnika podnositelja zahtjeva za člana uprave mirovinskog društva, za kaznena djela u Republici Hrvatskoj iz kaznene evidencije ministarstva nadležnog za pravosuđe ili iz Europskog sustava kaznenih evidencija u skladu sa zakonom kojim se uređuju pravne posljedice osude, kaznena evidencija i rehabilitacija.

(10) Agencija je ovlaštena zatražiti od nadležnih državnih tijela podatke u postupku izdavanja odobrenja za obavljanje funkcije člana uprave mirovinskog društva.«.

Članak 6.

U članku 58. stavku 1. iza riječi: »poslovanja« dodaju se riječi: »uključujući i upravljanje rizikom od pranja novca i financiranja terorizma«.

Članak 7.

U članku 81. iza stavka 3. dodaju se stavci 4. – 7. koji glase:

»(4) Stjecatelj kvalificiranog udjela u mirovinskom društvu može biti osoba koja nije suradnik osobe pravomoćno osuđene za kaznena djela iz članka 31. stavka 1. točke 7. i članka 31. stavka 3. ovoga Zakona.

(5) Agencija je ovlaštena podatke o pravomoćnoj osuđivanosti namjeravanog stjecatelja kvalificiranog udjela u mirovinskom društvu i suradnika namjeravanog stjecatelja kvalificiranog udjela u mirovinskom društvu za kaznena djela u Republici Hrvatskoj pribaviti iz kaznene evidencije ministarstva nadležnog za pravosuđe ili iz Europskog sustava kaznenih evidencija u skladu sa zakonom kojim se uređuju pravne posljedice osude, kaznena evidencija i rehabilitacija.

(6) Agencija je ovlaštena zatražiti od nadležnih državnih tijela podatke u postupku izdavanja odobrenja za stjecanje kvalificiranog udjela mirovinskog društva.

(7) Smatra se da osoba koja je suradnik osobe pravomoćno osuđene za kaznena djela iz članka 31. stavka 1. točke 7. i članka 31. stavka 2. ovoga Zakona nema dobar ugled.«.

Članak 8.

U članku 118. stavku 4. iza riječi: »fondu« stavlja se zarez i dodaju riječi: »osim u slučaju iz članka 119.a stavka 1. ovoga Zakona«.

Članak 9.

Iza članka 119. dodaje se članak 119.a koji glasi:

»Članak 119.a

(1) Radnik na odlasku može ostati član zatvorenog mirovinskog fonda do ispunjenja uvjeta za ostvarivanje prava na mirovinu prema ovome Zakonu.

(2) Korisnik odgođene mirovine može ostati član zatvorenog fonda i kada ispuní uvjet za ostvarivanje prava na mirovinu prema ovome Zakonu.

(3) Mirovinsko društvo dužno je poduzeti sve potrebne mjere kako bi se osiguralo očuvanje stečenih vlasničkih prava te prava na mirovinu radnika na odlasku ili njihovih nasljednika, osiguravajući pritom radnicima na odlasku jednaku razinu zaštite vrijednosti imovine odnosno prava iz dobrovoljnog mirovinskog osiguranja koju pruža i ostalim članovima zatvorenog fonda.

(4) Početna vrijednost prava iz stavka 3. ovoga članka izračunava se u trenutku prestanka radnog odnosa zbog odlaska na rad u drugu državu članicu.«.

Članak 10.

U članku 127. ispred riječi: »Po« stavlja se oznaka stavka: »(1)« te se dodaje stavak 2. koji glasi:

»(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, radniku na odlasku mirovinsko društvo će na zahtjev izvršiti jednokratnu isplatu prikupljenih i kapitaliziranih sredstava na njegovu osobnom računu.«.

Članak 11.

U članku 190. iza stavka 5. dodaje se stavak 6. koji glasi:

»(6) Mirovinsko društvo koje upravlja zatvorenim fondom ili pokrovitelj zatvorenog fonda dužni su članovima fonda na njihov zahtjev, jednom godišnje u pisanom obliku dostaviti informacije o njihovim pravima na mirovinu u slučaju prestanka radnog odnosa, posebice informacije o:

1. uvjetima za stjecanje prava na mirovinu te učincima njihove primjene u slučaju prestanka radnog odnosa
2. vrijednosti stečenih prava na mirovinu ili procijenjenoj visini mirovine, a koja procjena je provedena najviše 12 mjeseci prije datuma zahtjeva, ako mirovinsko društvo upravlja zatvorenim fondom s definiranim primanjima
3. uvjetima za postupanje s pravom na mirovinu ako se pravo na mirovinu ne započne koristiti odmah po ispunjenju uvjeta.«.

Članak 12.

Iza članka 309. dodaje se članak 309.a koji glasi:

»Članak 309.a

Agencija je dužna ministarstvu nadležnom za mirovinski sustav na zahtjev dostaviti informacije u vezi s primjenom Direktive 2014/50/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o minimalnim zahtjevima za poboljšanje mobilnosti radnika među državama članicama unaprjeđivanjem stjecanja i očuvanja prava na dopunsku mirovinu, u roku od 30 dana od dana zaprimanja zahtjeva, na temelju kojih će ministarstvo izvijestiti Europsku komisiju.«.

Članak 13.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-03/18-01/38

Zagreb, 16. ožujka 2018.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik

Hrvatskoga sabora

Gordan Jandroković, v. r.